°. 1830. Nº. 53.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 3 MEI.

NOTIFICATIE.

URGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Ed. Gr. Achtb. de Heeren Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 5 Februarij ll., betreffende den herijk der maten en gewigten in Zuid-Holland, gelet op de voordragt van den Arrondissements-Ijker dier maten, van heden: geven mits dezen den ingezetenen dezer Stad hunne verpligting te kennen, tot het doen ijken der reeds ingevoerde Nederlandsche gewigten, lengte- en inhouds-maten. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde maten en gewigten, aan het lokaal van den ijk, in de *Schoolsteeg* bij het *Latijnsche School*. Zullende daartoe dagelijks worden gevaceerd, van heden, tot en met *Vrijdag den 7den Mei daaraanvolgende*, des voormiddags van 9 tot 12, des namiddags van 3 tot 6 uren, de Zaturdag, benevens de Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een iegelijk wien het aangaat, met hierbij tevens aan art. 2 van Zijner Majesteits besluit, dato 30 *Maart* 1827, (*Staatsblad* Nº. 13) om aan hunne verpligting omtrent dezen *herijk* stiptelijk te voldoen, ten einde buiten bekeuring te blijven.

Wordende tevens, door deze, ter kennis van de belanghebbende gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1830 voor den ijk der Maten en Gewigten, bepaald is de letter L.

Aldus gedaan en gepubliceerd, bij Z. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden op den 19. April 1830.

J. G. DE MEY.

Ter ordonnantie van dezelve:

P. A. DU PUI.

GRIEKENLAND.

De *Allgemeine Zeitung* deelt thans ook de navolgende twee laatste protokollen mede, welke, mogelijks den 7den Februarij, over de aangelegenheden van den nieuwen Staat, bij de Londener onderhandelingen, zijn getekend.

„*Protokol der conferentie, gehouden aan het Departement van Buitenlandsche zaken, den 3 Februarij* 1830.

„Tegenwoordig! De gevolmagtigden van Frankrijk, Groot-Brittannie en Rusland.

„De conferentie hare beraadslaging hebbende voortgezet over de uitvoering der bedingen, vervat in het protokol Nº. 1, van dezen dag, heeft zich bezig gehouden met de kenze van den souverein aan Griekenland te geven. — De gevolmagtigden der drie hoven hebben in overweging genomen, dat onder de personen, die zich meer bijzonder aan het bondgenootschap, door hunne persoonlijke hoedanigheden en maatschappelijken stand aanbevolen, de prins *Leopold van Sakie-Koburg* in Griekenland en geheel *Europa* alle mogelijke waarborg aanbood; dat men, volgens de tot heden ingewonnen berigten, reden had te denken, dat de Grieken K. H. met erkentenis tot hunnen souverein zouden ontvangen. — Prins *Leopold* is geen lid van het regerend koninglijk geslacht van Engeland; bij heeft de bevoegdheid niet om tot de opvolging in de kroon te worden geroepen. Derhalven bevindt zich de prins *van Koburg* niet in het geval der uitsluiting, waarin het protokol van den 22 Maart voorziet. — Als echtgenoot der prinses-dochter van den Koning, is Z. K. H. partij in de acte van het parlement, ten aanzien der echtbevestigingen, gelijk gesteld met de Leden der Koninglijke familie, bij de gegevene uitlegging van het Gouvernement Zijner Britsche Maj., heeft men zich overtuigd, dat de prins *Leopold* geen partij is in het huwelijks-contract, dat bij stukken in het parlement zitting had, en dat hij, sedert de onlangs gebeurtenis, die dat huwelijk verbrak, welke hem van Engeland verwijderde, geene openbare post hoegenaamd bekleedde. — Zijne hoogstedezelfs geldelijken toestand, een gevolg van het huwelijks-contract, uit zijnen aard onverbrekelijk en door eene parlements-akte bekrachtigd, bevindt zich de prins *Leopold*, wat er ook gebeurd moge, geheel onafhankelijk. — De gevolmagtigde van Frankrijk, die van Groot-Brittannie, en die van Rusland, hebben toen verklaard, dat zij de stemmen hunner hoven, ten behoeve van den prins *Leopold van Sakie-Koburg*, vereenigen, en zijn overeengekomen, gemeenschappelijk die voor te dragen, ten einde Z. H., onder de verpligtingen en voorwaarden, bij de Protokollen Nº. 1, en 2, van deze bijeenkomst, vervat, het souvereiniteit van den nieuwen Griekschen Staat aan te bieden, met den titel van Prins-Souverein van Griekenland, welke erfelijk en bovendien met uitsluitingen zal overgaan. — De Protokollen van dezen dag, zullen den prins *Leopold van Sakie-Koburg* worden medegedeeld, en de prins zal verzocht worden, er zijne goedkeuring aan te geven."

„Nº. 2. *Protokol der conferentie, gehouden aan het Departement van Buitenlandsche zaken, den 4 Februarij* 1830.

„De prins *Leopold van Sakie-Koburg*, door de vereenigde stemmen der drie hoven van het bondgenootschap tot de souvereiniteit van Griekenland geroepen zijnde, heeft de Fransche gevolmagtigde de aandacht der conferentie gevestigd op den bijzonderen toestand, waarin zijn gouvernement, ten aanzien van een gedeelte der Grieksche bevolking, zich bevindt. — Hij heeft voorgedragen, dat Frankrijk sedert verscheidene eeuwen in het bezit was van, ten behoeve der aan den Sultan onderworpene katholijken, een bijzonder patronaatschap uit te oefenen, hetwelk Z. Aller Christ. M. thans oordeelt te moeten overgeven in handen van den *toekomstigen souverein van Griekenland*, voor zoo veel de provincien betreft, die den nieuwen staat moeten uitmaken. Maar, terwijl Z. Aller Christ. M. van dat voorregt afziet, is zij aan haar zelve en aan eene bevolking, die zoo langen tijd onder de bescherming haarer voorvaders leefde, verschuldigd te vragen, dat de katholijken van het vaste land en der eilanden bij de inrigting, welke Griekenland staat te ontvangen, genoegzame waarborging mogen vinden, om de werking aan te vullen, welke Frankrijk ten hunnen behoeve tot den huidigen dag uitoefende. — De gevolmagtigden van Rusland en Groot-Brittannie hebben de regtvaardigheid dezer vraag erkend, en er is vastgesteld, dat de katholijke godsdienst in den nieuwen staat de vrije en openlijke uitoefening van hare eerdienst zal genieten; dat men hare eigendommen zal waarborgen; dat de Bisschoppen in de volheid hunner beroepsuitoefeningen, regten en voorregten, welke zij tot hiertoe onder het patroonschap der koningen van Frankrijk genoten, zullen worden gehandhaafd, en dat, eindelijk, uit hetzelfde beginsel, de eigendommen aan voormalige Fransche zendingen of Fransche etablissementen behoorende, zullen erkend en geëerbiedigd worden. — De gevolmagtigden der drie verbondene hoven, buitendien aan Griekenland een nieuw bewijs willende geven van de welwillende bezorgdheid hunner souvereinen voor hetzelve, en dat land voor de ongelukken van eenen schadelijken wedijver der eerdiensten, die er beleden worden, willende behoeden, zijn overeengekomen, dat al de onderdanen van den nieuwen Staat, welke ook hunne eerdienst zij, gelijkelijk tot alle ambten, bedieningen en openbare eerposten zullen kunnen gerakken, en, zonder verschil van geloof, op eenen alleszins gelijken voet zullen behandeld worden, in alle hunne godsdienstige, burgerlijke en staatkundige betrekkingen."

— Z. K. H. de prins *van Sakie-Koburg* heeft, in den avond van den 26 April, afscheid genomen van Z. M. den Koning van Frankrijk, en is den 27 in den morgenstond naar Engeland vertrokken. Z. K. H. zou binnen eene veertien dagen te Parijs terugkeeren.

— Men schrijft uit Trieste den 11 April:

„Een schip, gisteren in 28 dagen van Smyrna aangekomen, brengt het berigt over, dat de Porte ten voordeele der schatkist begonnen heeft, de goederen te verkoopen der Grieksche ingezetenen, welke de wreedheden voor de vervolgingen van de jaren 1821—1829 deed uitwijken. Deze maatregel op een oogenblik genomen, dat men eene algemeene amnestie te gemoet ziet, bevreemdt een ieder, en men besluit er uit, dat de Porte weinig gunstig gestemd is voor de onafhankelijkheid van Griekenland."

— Inmiddels schrijft men uit Ancona, den 15 April:

„In Griekenland maakt men reeds toebereidselen tot de ontvangst van den prins *van Sakie-Koburg*, die er in het begin van Junij zal aankomen, en zijne residentie te Athene vestigen. De Turken nemen thans Negropont, en de troepen, die er zich bevinden, zullen, zoo als men zegt, naar het eiland Candia worden overgevoerd."

— Volgens berigten uit Petersburg, den 23 April te Berlijn ontvangen, hielden de Grieksche aangelegenheden gelijken tred met die der Russen te Konstantinopel, en bleef slechts de voorname vraag over, of de Porte uitdrukkelijk tot eenigen diplomatieken vorm zou de toetreden, dan wel dezelve eenvoudig weg met stilzwijgen zoude voorbijgaan, zonder er regtsmatig deel aan te nemen.

— „Men zegt," schrijft men uit Frankfort den 26 April, „dat de aanstaande souverein van Griekenland, aan een onzer beste geneesheeren, en aan een geleerd protestantsch predikant van een onzer kerken, heeft doen voorstellen, om hem op zeer voordeelige voorwaarden naar Griekenland te volgen; de eerstgemelde als zijn eerste geneesheer, de andere als zijn kapelaan-almoezenier."

— De *Courrier Français* spreekt het vóór eenigen tijd door andere dagbladen gemelde uit, dat Z. K. H. aan zijn hotel te Parijs zoude hebben doen afwijzen en naar het postkantoor terugzenden de aan hem gerigte brieven, met het opschrift: *aan den souverein van Griekenland.*

Uit Parijs schrijft men verder, den 27 April, dat, naar men zeide, de prins eene reeds gekochte woning liet ombouwen, die tot model moeste dienen voor eene menigte herbergen, welke Z. K. H. voornam aan te leggen alle de wegen door Griekenland te laten oprigten, zoo dat het in korten tijd de nieuwgierigen, die de Homerische oudheden zouden willen gaan bezigtigen, gemakkelijk zal zijn, te Ancona aan boord der stoomboot te gaan, die alle dagen naar Korfu afstevend, en op

(*Het vervolg op den kant van deze blads.*)

Livorno den 17 April. Volgens brieven uit Alexandrie van den 18 Maart, had het schielijk vertrek van den Engelschen Consul-generaal, na de ontvangst van brieven uit Korfu, ten doel om den vrijen doortogt voor de goederen en de gezigten te verkrijgen, die over de Roode-zee, van de Engelsche bezittingen in Oost-Indie, komen. Dezelfde brieven spreken van den opbanden zijnde marsch der Egyptische troepen tegen Tripoli, ten einde de onderdanigheid der Fransche tegen de Barbaarsche staten te ondersteunen.

Het geval dat tot nogtoe te Marseille voor de expeditie gehuurde schepen beloopt, mits de 1000, de ligte sloepen, daronder begrepen, die voor de ontscheping moeten dienen.

(*Het vervolg op de volgende blaan.*)

Afrikaansche kust, te ondernemen. Er bevinden zich te Kairo Fransche gedenkschriften, die waarschijnlijk bij *Mehemed Ali* zullen verblijven, tot dat de vijandelijkheden uit Korfu, ten doel om den vrijen doortogt voor de goederen en de gezigten te verkrijgen, die over de Roode-zee, van de Engelsche bezittingen in Oost-Indie, komen. Dezelfde brieven spreken van den opbanden zijnde marsch der Egyptische troepen tegen Tripoli, ten einde de onderdanigheid der Fransche tegen de Barbaarsche staten te ondersteunen.

Het geval dat tot nogtoe te Marseille voor de expeditie gehuurde schepen beloopt, mits de 1000, de ligte sloepen, daronder begrepen, die voor de ontscheping moeten dienen.

(*Het vervolg op de volgende blaan.*)

gezonden, ten einde den vrede te bewerken, en bevoegd te worden om met de Fransche gezanten, die zich bij hem zouden vervoegen, te werken, en dadelijk bij het Turksche gouvernement een wapenstilstand te verwerken, hetwelk door den opbanden zijnde aanval tegen Algiers verbroken werd. Die schijnt de zeer vroeger zijn zoogmerk aan den dag gelegd, om met de Fransche expeditie tegen Algiers mede te werken, en daardoor

DUITSCHLAND.

BERLIJN den 23 April. De heer *Goethe* had, in den opdragt van zijnen gehoudenen briefwissel met *Schiller* aan Z. M. den Koning van Beijeren, gezegd, dat deze groote treurspeldichter onder de Duitsche vorsten van zijnen tijd geen beschermer gevonden had, die hem het aanwezen aangenaam maakte op eene wijze, om de werkzaamheid van deszelfs genie langen tijd voor het vaderland te behouden. De staatsminister *von Beyme* heeft, ter dier gelegenheid, op het einde der laatstverloopene maand, eene daadzaak openbaar gemaakt, welke het karakter van onzen doorluchtigen monarch kenschetst, en zeer vereerend is voor den geest van het Pruissische gouvernement in het algemeen. *Schiller* was, namelijk, door Z. M. verzocht geworden om zich te komen vestigen te Berlijn, waar hij een traktement van 3,000 kroonen zoude genieten, en een equipaadje van het hof tot zijne beschikking hebben. Eene ziekte, waardoor hij was aangevallen, en die weldra deszelfs vroegtijdigen dood ten gevolge had, was de eenige oorzaak, die den Koning en het vaderland van het geluk beroofde, om eenen beroemden Pruis meer te tellen. Men weet, dat, korten tijd te voren, de geschiedschrijver *Johan van Muller*, door insgelijks zeer voordeelige aanbiedingen, naar Berlijn werd getrokken.

MUNCHEN den 23 April. De heer baron *van Stockhorn*, luitenant-generaal en buitengewoon gezant van het groot-hertogdom Bade, is gisteren hier aangekomen, ten einde aan Z. M., als grootmeester der orde van *St. Hubert*, de insignien dier orde te overhandigen, welke onze monarch aan wijlen den groot-hertog *Lodewyk* van Baden had opgedragen.

Te Augsburg is eene gezondheids-kommissie opgerigt, die reeds den 18den een aanvang gemaakt heeft met het onderzoek der ziekte, waarvan het korps ligte kavallerie binnen deze stad is aangevallen.

RUSLAND.

PETERSBURG den 14 April. De Keizer heeft veroordeeld, dat het derde eeuwfeest der Augsburgsche geloofsbelijdenis, den 25 Junij aanstaande, in al de evangelische kerken van het keizerrijk zoude gevierd worden.

Ingevolgen een besluit van den staatsraad, gedagteekend den 11 Maart, en door Z. M. goedgekeurd, zullen de kinderen van ambtenaren en geestelijken, die niet van adel zijn, maar eeretekenen ontvangen hebben, voortaan al de regten en voorregten van den adelstand genieten.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 27 April. De *Courier* bevat heden het navolgende bulletin van 's Konings toestand:

„ Kasteel *Windsor*, den 27 April 1830.

„ Ten half elf ure, des morgens.

„ De Koning is in dezelfden toestand gebleven, waarin hij zich gedurende verscheidene dagen bevond, tot dezen morgen, dat Z. M. eene vernieuwing van belemmerde ademhaling heeft ondervonden. Thans is Z. M. beter.

„ (getekend) *Henry Halford*, *M. J. Tierney*."

— De gezanten van Frankrijk en Rusland zijn gisteren met graaf *Aberdeen* in conferentie geweest.

FRANKRIJK.

PARIJS den 29 April. H. H. Sicil. M. M. hebben den 14, Madrid verlaten. Al de troepen waren onder de wapenen. Het afscheid der doorluchtige familien is zeer aandoenlijk geweest. H. H. M. M. leggen den weg bij korte dagreizen af, en zullen alzoo twaalf dagen besteden om Bayonne te bereiken, hetwelk 96 uren van Madrid gelegen is. De gezegende staat, waarin de Koningin zich bevindt, is hiertoe wel de voornaamste aanleiding gegeven, maar tevens, gelijk men zegt, heb verlangen der doorluchtige reizigers om alles te leeren kennen, wat zich op hunnen weg bevindt. Zoo hebben H. H. M. M. bij hunnen togt door Pau, het kasteel van *Hendrik IV* bezocht. Zij reizen onder den naam van graaf en gravin *van Castellamare*, en zullen, naar men zegt, overal hunnen intrek nemen in de openbare hotels.

MADAME, hertogin *de Berri*, is heden vertrokken om den Koning Haren vader te gemoet te reizen. H. K. H. zal H. H. Sicil. M. M. te Blois inwachten, van waar zij eenen dag op het kasteel Chambard zullen gaan doorbrengen. Vervolgens zullen zij van Blois naar Caseen vertrekken, alsdaar overnachten, den volgenden nacht op het Koninglijk kasteel van Rambouillet doorbrengen, en den dag daarna te St. Cloud aankomen, waar H. H. M. M., na den Koning, hunnen oom, te hebben opgewacht, hunnen intrek zullen nemen te Elisée Bourbon, hetwelk in gereedheid is gebragt om de doorluchtige reizigers, met hooguderzelver gevolg, uit honderd zeetien personen bestaande, te huisvesten.

— Van Bordeaux schrijft men, den 24 April, dat de heer *de Blacas*, door Z. M. belast om den Koning en de Koningin van Napels bij hunne aankomst op ons grondgebied op te wachten, reeds den dag te voren, die stad was doorgetrokken.

— De minister van marine heeft — op de onderscheidene ontvangene berigten, der commissien, die achtereenvolgens belast zijn geweest om den toestel en het pomp-vaartuig van den maire van Angerville te doen onderzoeken — het gevoelen van den raad der admiraliteit ingewonnen, en, nadat dezelve de gunstige gedachten, bij de berigten uitgedrukt, bevestigd had, besloten deze uitvinding voor de dienst van zijn departement aan te nemen. Dienvolgens zal er in eene der havens van het Koningrijk eene school worden opgerigt, waarin zeelieden zullen geoefend worden, om zich van dien toestel te leeren bedienen. De minister heeft tevens zijn voornemen te kennen gegeven om het gebruik van deze uitvinding zoodanig uit te breiden, dat men er de meest mogelijke partij van trekke.

— Den 21., des morgens ten 4 ure, heeft de heer *Gonthors* te Marseille, en den 26. omstreeks 1 uur in den morgen, heeft de heer *Nicollet*, op het Koninglijk observatorium te Parijs, eene nieuwe komeet aan den gezigteinder ontdekt. Zij gaat een weinig na middernacht op, bevindt zich tusschen de gesternten van den dol[phijn] en het kleine paard, en men kan ze met het bloote o[og] onderscheiden in de gedaante van eene nevelachti[ge] lengte. Voor het gewapend oog doet zij zich voor [als] eene glinsterende kern met eene staart, ter lengte v[an] ongeveer drie vierde graad.

— De zoogenaamde baron *de Saint-Clair*, veroo[r]deeld tot een jaar gevangenis, 500 franken boete e[n] 5000 franken kosten en schade, wegens eerrooving g[e]pleegd jegens de heeren hertog *Decazes*, hertog *de Maill[y]* hertog *d'Escars*, burggraaf *Paulte de la Motte*, en g[e]neraal graaf *Léon*, heeft den termijn, om de zaak in ho[ger] beroep te trekken, laten voorbijgaan, zonder zi[ch] van dat middel te bedienen.

— De markies *de Rezende*, gezant van Brazilie, [is] in die hoedanigheid, naar Petersburg vertrokken, wa[ar] zich nog geen gezantschap van Brazilie, sedert de e[r]kenning der onafhankelijkheid van dien Staat, had voo[r] gedaan.

— Uit Lissabon schrijft men, den 14 April; d[at] sedert het gouvernement berigt ontvangen had van h[et] vestigen eens regentschaps, in naam der Koningin *Do[na] Maria II*, te Terceira, de waakzaamheid der polic[ie] gestrengelijk was toegenomen. Het gevangen zet[ten] hield niet op, en men sloeg bijzonder gade de [per]nen, die paspoorten vraagden, om Lissabon te verla[ten].

EXPEDITIE TEGEN ALGIERS.

De kamer van koophandel te Marseille, heeft d[en] navolgenden brief, bij haar van den minister der bi[n]tenlandsche zaken ontvangen, openbaar gemaakt:

„ *Parijs* den 15 April 1830.

„ *Mijnheeren*,

„ Daar de tijding, voor weinige dagen, te Toul[on] en in uwe haven, door verscheidene schepen uit d[e] Levant overgebragt, dat *Mehemed*-Ali, Pacha van Egipt[e] een leger afzond om Tunis en Tripoli te verovere[n] eenen nadeeligen invloed op uwe betrekkingen [in] Afrika zoude kunnen uitoefenen, haast ik mij u [te] waarschuwen, dat de officiele correspondentie, wel[ke] ik van Alexandrie en Kairo ontvang, geenzins van [een] gerucht melding maakt, en dat de brieven van [den] konsul-generaal mij geene de minste reden geven om [te] gelooven, dat men in Egipte wezenlijk zoude den[ken] om eene expeditie tegen de barbarijsche staten af[te] zenden. Ik moet u overigens, bij deze gelegenhe[id] bevestigen, hetgeen ik u in mijnen brief van d[en] 12 Maart schreef, omtrent onze betrekkingen met [de] kusten van Afrika."

— Uit Toulon schrijft men, den 21 April: „ M[en] zegt, dat de schepen, uit de havens van den Oce[aan] komende, schaden geleden hebben bij het stevenen [in] de zee-engte, door eenen geweldigen windvlaag, d[ie] hen genoodzaakt heeft, den koers tot Korsika voo[rt] te zetten.

„ De brik de *Iris*, onlangs van Brest aangekome[n] heeft bevel gekregen, in allerijl heden te vertrekken.

„ Gisteren avond ten tien ure is de *Nageur* onder z[eil] gegaan.

„ De *Circé* heeft mede eenskaps de statie van Algi[ers] verlaten om eene geheime zending te gaan volbreng[en].

„ Men heeft eenige redenen gisten, dat een schip n[aar] Alexandrie gaat, en dat de *Circé* naar Tripoli is af[ge]stevend."

— En meldt men nader, den 22 April:

„ Alle de schepen, die zich ter uitrusting in d[e] haven bevonden, zijn thans ter reede. Het arzenaa[l] geheel verlaten. Op de onderscheidene werven, werkplaatsen, heerscht eene doodsche stilte, daar al[le] werklieden, thans aan de onderscheidene schepen, [in] garten, zouveren en brikken bezig zijn, die, ofsch[oon] gewapend, zich nog niet in de haven hersteld hadde[n] en die thans ook reede gaan. In ons weduitgestre[kt] arzenaal is slechts een punt van werkzaamheid; op [de] kaden, namelijk der bureaux, waar zich nog bev[in]den ongeveer 30,000 kogels, 10,000 bomben, 15[00] houwitsers, 65 affuiten voor geschut van allerlei k[a]liber, even zoo vele parken kogels, ongeveer 150 oxh[o]den steenkool of gesteente gruis voor de dienst [der] artillerie, en onderscheidene voorwerpen van oorlo[gs] materieel, die ingescheept zullen worden op de sc[he]pen, die hier van Brest, Lorient en Rochefort moe[ten] binnenloopen.

„ Aan boord dezer vaartuigen verwacht men den minister [van] oorlog, opperbevelhebber over de expeditie van Afri[ka].

„ De zoon van den prins *Poniatowski* en een [der] zoons van den hertog *van Montebello* zijn binnen d[e] stad aangekomen, om als volontairen de expeditie te [be]Algiers mede te maken. Men heeft hun biljetten [van] geven in het Lorel *de la Croix d'Or*, waar daar [voor] hun een zeer klein, slecht gemeubileerd vertrek [is] aangewezen, hebben zij, tegen betaling, gerijfelij[k] vertrekken verzorgt en verkregen.

„ Sedert drie dagen zijn hier 28 koopvaardijsche[pen] van Marseille aangekomen. Heden telde men er op [de] reede honderd twintig schepen, die voor rekening [van] het gouvernement aangenomen zijn.

„ De brik *la Babine*, kapitein *Guindet*, heeft, [in] even ter, onze reede, het anker laten vallen.

„ Een koopvaardijschip, aan hetwelk de *Nageur* [in] teren nacht hulp toebragt, is thans buiten gevaar, [en] heeft, naar men zegt, een gedeelte zijner lading v[er]loren."

— Uit Lijon, schrijft men den 23 April:

„ De graaf *van Bourmont*, minister van oorlog, [is] dezen avond hier aangekomen. Zijne Exc., zegt m[en], zal zich naar Grenoble begeven, ten einde er de v[er]tingwerken in oogenschouw te nemen, hevorens n[aar] Toulon te vertrekken.

„ Nog zijn hier aangekomen de luitenans-genet[aal] *Clouet*, de graaf *Bertier-Sauvigny*, het bevel voeren[de] over eene der brigaden van het leger tegen Algie[rs], de baron *Denniée*, intendant-generaal, en de graaf [de] *verdo*."

(*Het vervolg op de kant van deze blade.*)

— Het vertrek der expeditie tegen Algiers is stellig bepaald, te zullen plaats hebben tusschen den 10den en 15 Mei.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 30 April. In 's Hoven zitting van den 28sten werden de verdedigers in zake tegen den heer *de Potter*, c. s., verder gehoord. In die van den 29sten liep de defensie af; begon de heer *de Potter*, op de vraag van den voorzitter, of de beschuldigden nog iets aan hunne verdediging hadden toe te voegen, eene geschriften redevoering te houden, die hij zich had uitgesproken. Het hof zich vervolgens hebbende afgezonderd, deed, na de derde half uur, uitspraak over de twee incidentele conclusien requisitoir, van wegen den heer *Tielemans* afzonderlijk, en al de beschuldigden te zamen, genomen. [Zie onze nommers 50 en 52 van den 26 en 30 April.] Bij de eene uitspraak beslist het hof, dat de briefwisseling van den beschuldigden *Tielemans* onder de stukken van overtuiging zullen verbljven, zonder echter te kunnen strekken tot grondslag eener veroordeelling bij de tweede reeks subsidiaire vragen, alsook over het openbare ministerie voorgelegd, verworpen. De eedzitting werd ten twee uren geopend. Heden morgens 10 uren zitting werd ten twee uren geopend. Het hof onderscheidde zich dadelijk af ter beraadslaging, en ten elf uren verscheen het vonnis ten principale, waarbij de heer *de Potter* tot 10 jaren, de heer *Bartels* en *Tielemans* tot 7 jaren, de heer *de Neve* tot 5 jaren, en de heeren *Cocht-Mommens* en *Vanderstraeten* vrijgesproken.

— Het vervolg der beschuldigden tegen Algiers is stellig bepaald, te zullen plaats hebben tusschen den 10den en 15 Mei.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 30 April. In 's Hoven zitting van den 28sten werden de verdedigers in zake tegen den heer *de Potter*, c. s., verder gehoord. In die van den 29sten liep de defensie af; begon de heer *de Potter*, op de vraag van den voorzitter, of de beschuldigden nog iets aan hunne verdediging hadden toe te voegen, eene geschriften redevoering te houden, die hij zich had uitgesproken. Het hof zich vervolgens hebbende afgezonderd, deed, na de derde half uur, uitspraak over de twee incidentele conclusien requisitoir, van wegen den heer *Tielemans* afzonderlijk, en al de beschuldigden te zamen, genomen. [Zie onze nommers 50 en 52 van den 26 en 30 April.] Bij de eene uitspraak beslist het hof, dat de briefwisseling van den beschuldigden *Tielemans* onder de stukken van overtuiging zullen verbljven, zonder echter te kunnen strekken tot grondslag eener veroordeelling bij de tweede reeks subsidiaire vragen, alsook over het openbare ministerie voorgelegd, verworpen. De eedzitting werd ten twee uren geopend. Heden morgens 10 uren zitting werd ten twee uren geopend. Het hof onderscheidde zich dadelijk af ter beraadslaging, en ten elf uren verscheen het vonnis ten principale, waarbij de heer *de Potter* tot 10 jaren, de heer *Bartels* en *Tielemans* tot 7 jaren, de heer *de Neve* tot 5 jaren, en de heeren *Cocht-Mommens* en *Vanderstraeten* vrijgesproken.

— De deputatien, van Zijne Exc. den kommissaris-generaal, in onze vorige aangekondigd, zijn deze zijn, wij hopen de authentieke oordeelvellingen, in deze zoo veel geruchts gemaakt hebbende zaak, naar gelooftwaardige dagbladen, welhaast kunnen mededeelen.

's GRAVENHAGE, den 30 April. Heden morgen ten 8 ure, hebben Z. K. H. de prins *van Oranje*, vergezeld van den heer *Bordewijk* van Amsterdam, den eerste Kommies bij de algemeene rekenkamer, den heer *Gogel*, thesaurier-generaal, den heer *Six*, lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal, den heer *Mollerus*, lid der Eerste Kamer der Staten-Generaal, den heer *Van Hall*, burgemeester der hoofdstad, den heer *Van Lennep*, president van het Provinciaal Gerigt van Zuid-Holland, den heer *Van Hogendorp*, president van het Provinciaal Gerigt van Noord-Holland, benevens zeventien andere heeren, de gedeputeerden van de provincie Noord-Holland, met de buitenplaats Soestdijk, alwaar zij gekeerd.

LEYDEN, den 3 Mei.

JAVASCHE BERIGTEN.

Van Zijne Exc. den kommissaris-generaal, in onze vorige aangekondigd, zijn deze

CIVIEL DEPARTEMENT.

Directeur: Mr. J. H. J. *Moorrees*, Hunner Hoogedelmogende Raad.

Ten 10 uren stiptelijk des voormiddags: Het onderzoek van de boedel-kamer van Maarwaning, Geland en Banken, C. de Rijke, overleden te Wassenaar.

Ten 11 uren: Het onderzoek van de boedel-kamer van Wassenaar, Geland en Banken, C. de Rijke, overleden te Wassenaar.

Ten eerste Kommies bij de algemeene rekenkamer, G. G. *Six*, thans werkzaam met de verificatie der rekeningen der Ontvangers, thans werkzaam met de verificatie der rekeningen der Ontvangers, thans werkzaam met de verificatie der rekeningen der Ontvangers

op zijn verzoek honorabel uit 's lands dienst ontslagen en gepensioneerd.

Tot assistent-resident van Saparoea en Haroeko, *J. L. B. Engelhard*, gewezen gecommitteerde over Boeroe en Ceram, en thans ambtenaar op wachtgeld, en zulks in plaats van *J. van der Eb*, op deszelfs verzoek honorabel ontslagen.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Benoemd:

Tot provisionelen plaatselijken kommandant van Welterevrede en Rijswijk, de majoor *Henrici*, plaatselijke kommandant van Samarang.

Tot majoor, tevens plaatselijken kommandant van Samarang, de kapitein-plaats-majoor aldaar, *Beer*, thans eerstgenoemde betrekking waarnemende.

MENGELINGEN.

EENIGE HISTORISCHE BIJZONDERHEDEN, BETREKKELIJK DE VERLOSSING VAN HET HEILIGE GRAF.

(Vervolg.)

Terwijl de soldaten met eene godsdienstige haat over de zaak der lans twistten, keerden de Zendelingen, welke naar Egypte afgevaardigd waren geworden, met afgezanten van den *Kalief* terug. De Christenen waren met Turksche wreedheid behandeld geworden; toen de Egyptenaren hunne rampen vernomen hadden; maar toen het leger van den Emir van Mosul verslagen was geworden, stelde de *Kalief* hen in vrijheid. Hij bleef echter nog steeds de Latynen haten; en de Keizer *Alexius* moedigde de voortduring der vijandelijkheden aan. De afgezanten van den *Kalief* sloegen op nieuw voor, dat de Christen-soldaten en die van *Mohammed* hunne krachten zouden vereenigen tegen de Tartaarsche roovers; maar zijne Staatkunde en Godsdienst verbood hem om aan de Christenen eene vast verblijf in Jeruzalem te waarborgen. De *Kalief* trachtte deze overeenkomst smakelijk te maken, door het geven van groote geschenken aan de bevelhebbers der Kruisvaarders; maar het verdrag en de geschenken werden met verontwaardiging ontvangen. Nog was de toorn der Latynen levendig, toen afgezanten van *Alexius* het kamp bereikten. Het hof van Konstantinopel was vervuld met verwondering en schrik, dat Antiochie aan *Bohemond* was in bezit gegeven, en gebood de troepen halte te houden tot het midden des zomers, wanneer zich hun leenheer bij hen zoude voegen. Maar *Godfried* en zijne raad verweten zich te regt hunne onnoozelheid van zoo dikwerf vertrouwen in *Alexius* gesteld te hebben, en antwoordden aan zijne afgezanten, dat hij, die zoo spoedig zijne eeden aan zijne bondgenooten gezworen, verbroken had, dat hij welke dezelve steeds veracht had wanneer dezelve strijdig met zijn belang waren geweest, geene aanspraak had op de trouw- en gehoorzaamheid van anderen.

Deze gezantschappen en onderhandelingen deden de Kruisvaarders ontwaken tot een volkomen besef van de vijandelijkheid des Egyptischen *Kalifs* en de ontrouw van *Alexius*: en zij brandden van verlangen om de Muzelmannen te kastijden en Jeruzalem zonder Keizerlijke hulp in te nemen. Zij wilden niets hooren van den wensch van den Graaf van Toulouse om het beleg van Arca voort te zetten; en het leger zette zichzelfs togt naar Jeruzalem langs de Zeekuste voort. De Emir van Tripoli trachtte den stroom der aanvallers te stuiren, maar hij werd weldra genoodzaakt hunne genade af te smeken; en zoowel *Raymond* verlang. de dat de stad zoude worden geplunderd, bevield het medelijden echter de overhand in den geest der andere bevelhebbers; en zij stelden zich te vreden met eenen grooten onderstand van mondbehoeften, de vrijstelling van drie honderd Christenslaven, en de betaling van vijftien honderd goudstukken. De Soldaten trokken door de vlakte van Beritus, door het land van Lidon, Athareb of Sarfend, Ptolemais of Acre; en toen zij te Jaffa kwamen, verlieten zij de zeekust, begaven zich naar, en hielden halte te Ramula. De Saracenen vlugtten uit de stad, en de Kruisvaarders deden door dankbaarheid en vreugde vervoerd, wegens het bezit van derzelver schatten, eene gelofte dat zij een bisdom ter eer van *St. Georgius* zouden oprigten, wiens geheiligd overschot daar rustte, maar wiens krachtdadige geest hun de gunst des hemels had doen erlangen. Eenige stoutmoedige opperhoofden stelden voor om in Egypte te strekken, en het hoofd der Mahomedaansche magt te verslaan, hetwelk eene dadelijke onderwerping van Jeruzalem zonde ten gevolge hebben. Maar de raad keurde dit af, wegens gegronde redenen van de langdurigheid en moeijelijkheid der marsch, en de onbekwaamheid van een klein leger tot de volbrenging van zulk een groot doel. Op den derden dag na hunne aankomst te Ramula, namen de soldaten en het volk den togt naar Jeruzalem, aan en bereikten weldra die stad, welke in de geschiedenis van derzelver heilige en Romeinsche tijdperken, met de verschillende namen van Emmaus en Nicopolis bekend stond. De heilige stad was toen in het gezigt; elk hart klopte van verrukking, elk oog baadde in tranen; het woord JERUZALEM! werd met eene onstuimige drift door duizend monden herhaald; en diegenen, welke het eerst de gezegende plaats in het gezigt kregen, riepen hunne vrienden om getuigen te zijn van het heerlijk vooruitzigt. Alle voorledene rampen waren vergeten; het gedenken van een oogenblik woog op tegen jaren van jammer. In hunne levendige verbeelding was het graf reeds verlost en zegenvierde het kruis over de leer van *Mahommed*. Maar met die vlugheid van gedachte, welke de geesten onderscheidt, wanneer zij hevig door de driften bewogen worden, veranderde de vreugd des vreemdelings en de woede des krijgsmans, in een oogenblik in gevoelens en denkbeelden van Godsdienstigheid. Jeruzalem was de plaats van Christus opstanding, en daarom het voorwerp van heilige vreugde; maar het was ook de plaats van zijn lijden; en de ware Godsdienstigheid, vergezeld van nederigheid en dankbaarheid, wordt even sterk aangedaan, door de oorzaken en omstandigheden, als door de uitwerkselen van het groot offer. In een oogenblik verkeerde de soldaat in eenen eenvoudigen pelgrim; hij legde zijn zwaard en lans ter zijde; hij storte tranen op den grond, waar hij zeide, dat zijnen Zaligmaker geweend had; en barrevoets slechts kon hij waardiglijk den zetel van 's menschen verlossing naderen.

Van de millioenen dweepers, welke de gelofte hadden afgelegd om het heilige graf uit de handen der ongeloovigen te verlossen, legerden zich slechts veertig duizend man voor Jeruzalem; en onder dit overschot der aanhangers van het kruis, bevonden zich een en twintig duizend en vijf honderd soldaten, twintig duizend voetknechten en vijftien honderd ruiters. Met het verlies van meer dan acht honderd en vijftig duizend Europeërs was het bezit van Nicea, Antiochie en Edessa gekocht. Het was niet uit vrees voor de Turken, dat de legerbenden der Christenen zoo talrijk waren, maar door godsdienstige gevoelens, en geene staatkundige noodzakelijkheid, de wereld in opschudding gekomen zijnde, de oorlog voortkomende uit het volk en niet uit de wetgevers alleen, kon geene regeling der Vorsten het getal der strijders bepalen. Eene mindere magt zoude meer afdoende zijn geweest dan zulke ongeregelde benden; dezelve zoude gemakkelijker zijn onderhouden geworden, en derzelver goede vereeniging zoude tegen alle aanvallen bestand zijn geweest; geene zekere beslissing, omtrent de wederzijdsche krijgskundige bekwaamheden, kan uit den slag van Doryleum opgemaakt worden; maar hier gevecht met *Kerboga*, te Antiochie, toont, dat hoe uitgeput de Latijnen ook mogen geweest zijn, vele duizende Turken zich, echter met geen goed gevolg, tegen hunnen heldenmoed en dweepzucht konden aankanten. Hongersnood was de bode des doods bij de eerste kruisvaart. De soldaten hadden van vorige pelgrimmen de gevaren der land-reis van Europa naar Jeruzalem vernomen; echter was hunne verwachting van den vijand zoo groot, en hun vertrouwen in de wonderbare tusschenkomst der Voorzienigheid zoo sterk, dat hun godsdienstige en krijgs ijver zelden geschokt werd door staatkundige overwegingen. Het is waar, de grootste opperhoofden namen den wijzen maatregel, om te trachten de vriendschap en hulp van *Alexius* te verwerven, en uit dien hoofde kon hun oponthoud te Nicea geregtvaardigd worden. Maar, na de inneming dier stad, hadden zij onmiddelijk en zonder omwegen naar Jeruzalem moeten optrekken, en de verkrijging van Turksch grondgebied had behoord te worden uitgesteld tot na de vestiging van eenen Christen-staat in Palestina. Maar toen de Kruisvaarders het heilige land naderden, was de oorzaak hunner wapening grootendeels vergeten. Eerzucht en gierigheid beheerschten de geesten van *Bohemond*, *Baldewyn* en *Raymond*, en opregte godsdienstige geestdrift brandde vuriger in de harten der soldaten, dan der bevelhebbers. De volksverbeelding was door de dweepzucht gaande gemaakt, maar de godsdienst had geene gunstige uitwerking te weeg gebragt op de levenswijze des volks. Zij willigden alleen hunne driften in; en bot vierende aan de voldoening van hunnen krijgslust, dachten zij, dat zij hunnen pligt jegens God betrachten.

De troepen, welke *Peter* vergezelden, bezeften de noodzakelijkheid niet om de genegenheid van den Keizer van Konstantinopel te verwerven, en zetten daarom paal noch perk aan hunne woestheid. Maar de staatkunde der bevelhebbers en het godsdienstig begin sel van sommige brave Christenen, bewaarden eenige orde en krijgstucht in het ongeregeld leger, tot dat zij op Turksch grondgebied kwamen. Maar ontzettend waren hunne misdaden na hun vertrek van Nicea. De dweepzucht had de godsdienst van hare zedelijkheid beroofd, en de ellende voltooide den triumf der boosheid over de deugd.

Jeruzalem, ten tijde der kruisvaarten, bevatte in hare muren de bergen Golgotha, Bezetha, Moria en Acra, en daar de berg Sion (een der vroegere zetels van de bevolking) niet binnen de muren gelegen was, vormde de stad ongeveer een vierkant. De bezetting bestond uit veertig duizend man geregelde Egyptische troepen, waarover *Iftaker*, een voornaam bevelhebber van den Kalief, het bevel voerde. In dit rampvol oogenblik, begaven zich de landlieden met hunne wapenen en mondbehoeften, in menigte naar Jeruzalem; en de gewapende inwoners en landlieden bedroegen te zamen ten minste twintig duizend man. De ellendige Christenen werden geplunderd, de grijsaards, vrouwen en kinderen werden vastgehouden, maar de jongen en sterken werden, uit vrees voor oproer, uit de stad gebannen. De valleijen en rotsen, aan het Zuiden en Oosten, gaven Jeruzalem een onoverwinnelijk aanzien, en de Christenen besloten, de meer toegankelijke Noorden West-zijden aan te vallen. De noorder-linie, van den noord-oosten tot den noordwesten hoek, werd bezet door de twee *Robberts*, *Tancrede* en *Godfried*. De troepen van *Eustachius* voegden zich bij die van zijnen broeder, en aan het einde der westelijke linie bevonden zich de Provencalen. In den loop van het beleg, trok de Graaf van Toulouse voort, naar den berg Sion, en wenschte eenen godvruchtigen naam te erlangen, door zich over dat gedeelte van den berg te legeren, waar men veronderstelde, dat de Zaligmaker der wereld, zijn laatst avondmaal met zijne leerlingen had gebruikt.

De belegeraars waren onwetend van of onbezorgd wegens de grootere magt der vijanden, en vertrouwende op de regtvaardigheid hunner zaak, deden zij op den vijfden dag na hunne aankomst eenen woedenden aanval. Hunne schilden waren hunne eenige verdediging tegen den regen van pijlen en ander werptuig der belegerden. Met woeste dapperheid drongen zij door de Barbacan en bereikten den voet der stads-muren. De Turken werden meer verdedigd door hunne wanhoop

(*Het vervolg op den kant van deze blada.*)

eeten, hopende door honger de muren van den dorst te leniger. Aan de behoeften der Bevelhebbers werd somtijds door de Christenen uit Bethlehem en andere steden voldaan; maar diegenen, welke geen goud bezaten om water te koopen, waren verpligt verscheidene mijlen af te leggen om bronnen op te speuren, bloot gesteld aan de ongeregelde benden der Turken.

Toen de torens en andere werktuigen gereed waren, werd er een dag tot de algemeene bestorming vastgesteld. Maar *Godfried* veranderde zijn plan van aanval, en vervoerde zijnen grooten toren van het Noord-Oosten naar dat gedeelte van de Noord-Oostelijke zijde der muren, welke tusschen de poorten van *Herodus* en *St. Stephanus* gelegen was. De verwerking was lang, maar de omliggende grecht was zoo diep, dat

(*Het vervolg op de volgende blada.*)

de eerste gelijkvloers, de tweede even hoog als de veste, en de derde was veel verheven. Op iedere verdieping werden de soldaten met het zwaard, den boog van den, en kruisboog gewapend. In weinige dagen waren deze roebaszoldeelen gemaakt; maar de Ontberingen der Christenen waren noodlijdelijker, dan hun arbeid. Honger was de grootste ramp vóór Antiochien geweest, en gebrek aan water was de plaag in het kamp rondom Jeruzalem. De onbloote steenen van den Stoep, konden aan hunne behoeften niet voldoen, en de bedding van den Cedron vormde in den zomer een ongezond moeras. Alle fonteinen en vergaderplaatsen van water, waren door den Emir vernietigd geworden. Het volk lette zorgvuldig op het vallen des dauws; zij groeven gaten in de grond, en drukten hunne monden tegen de vochtige kluiten. Verscheidene onthielden zich van

(*Het vervolg op den kant van deze blada.*)

den door hunnen moed, en zoo de Christenen slechts eenige krijgswerktuigen hadden bezeten, zoude Jeruzalem ingenomen geworden zijn. Maar zij verbruiden alleen hunne zwaarden, en toren eene belegering hoofdzakelijk werd, vond men slechts eene enkele ram, die het gewenschte effect had. Voor eene wijl zweefde de overwinning over het hoofd der Christenen, maar zij verdween weldra. Na deze uitbarsting van woede en onbedachtzame dapperheid, bemiddelde de Christenen zich met eenige wijsheid en voorzigtigheid tot het beleg. De Vorsten besloten, dat alle soorten van krijgsbeweegbare torens

(*Het vervolg op den kant van deze blada.*)

men daardoor den maatregel der Turken kon goedkeuren van hunne Soldaten niet in dat kwartier der stad te plaatsen. Het werktuig van *Raymond* was ook nog niet voor de muren gebragt, en er bleef nog veel overig te doen, voor dat *Godfried* tot den aanval konde overgaan. Drie dagen waren benoodigd tot het dempen der gracht; de hulp der Genuasche zeelieden was het meest afdoende: en allen werden verder tot den arbeid aangevuurd, door het schenken van een geldstuk aan ieder, welke drie steenen in de diepte had geworpen. Toen de krijgstoebereidselen voleind waren, verderfde de Godsdienst zijne regten. De ellende had misdaden en wanorde doen geboren worden; en de geestelijkheid beklaagde zich, dat het karakter der Christen soldaten, vóór Jeruzalem, in den kórten tijd van één maand even zoo zedeloos was geworden, als gedurende het lang en moeijelijk beleg van Antiochien. Het bijgeloof was even levendig als de ondeugd; en geene enkele tegenspraak kon het volk de waarheid van gezigten en droomen doen in twijfel trekken. *Adhemar* verscheen des nachts aan een dier Priesteren, welke berugtemd waren geworden, door hunne gemeenschap met de afgestorvene heiligen. Hij verzekerde hem, dat de misdaden van het leger de verschrikkelijke droogte hadden veroorzaakt, maar dat, in lien de soldaten zich boetvaardig betoonden, God de heilige stad in hunne handen zoude leveren. Door deze openbaring werd het volk tot deugd genoopt; en de opperhoofden begonnen de noodzakelijkheid der eensgezindheid te beseffen; daar geen pligt Gode welbehagelijker is, dan de menschlievendheid, reikte de regtschapene en onbaatzuchtige *Tancredo*, ten aanzien van geheel het leger, de hand van vriendschap aan *Raymond*. Na dit voorbeeld van deugd, werden alle mindere twisten gestild, en eendragt en godsvrucht heerschten wederom in het leger. *Peter de Kluizenaar* en *Arnoldus*, vermaanden de Kruisvaarders tot alle godsdienstige en krijgshaftige deugden. De soldaten, geheel gewapend, deden eenen heiligen optogt rond de muren. De geestelijkheid, barrevoets, en afbeeldingen des kruises dragende, gingen hun voor. Het geroep van, „*deus id vult*," vervulde de lucht; en het volk luisterde naar de melody van liederen en psalmen, en niet naar het geluid van trommen en trompetten. Op den olijfberg en op Sion smeekten zij de hulp des Hemels over hunne onderneming af. De Turken dreven den spot met deze uitdrukking van godsdienstig gevoel, kruisen oprigtende en dezelve met stijk bedekkende; maar deze beleedigingen hadden slechts luidere vreugdekreeten der Christenen ten gevolge. Den volgenden morgen was alles tot den slag in gereedheid, en een ieder was besloten voor Christus te sterven of zijne stad te bevrijden. De godsdienstige ijver vervulde niet alleen de ouden en jongen met moed en kracht, maar zelfs de vrouwen grepen de wapenen. De stormrammen, de katten en de torens, werden tegen de muren gewend, en de Egijptenaren weerden den aanval met pijlen, steenen en het Griekesche vuur af. De bestorming duurde den ganschen dag voort; en hoe groot ook de dweepzucht en moed der Christenen was, bleef echter het voordeel aan de zijde der belegerden. De groote toren van den Graaf van Toulouse was zeer beschadigd; honderden werden verslagen, en zoen de duisternis viel, bevolen de opperhoofden den afzogt. De nacht viel, onder het waken en vreten; zoowel aan de zijde der Christenen als der Saracenen. Er waren verscheidene bressen in de muds muren, en het kamp werd zwak verdedigd. Maar het vuur der drift was niet uitgedoofd, en tijden de morgen aanbrak, was alles moed en leven. Zoowel de aanvallings- als verdedigings-middelen werden hersteld. Alle Christenen schenen uitgerust en dapper; de torens werden met uitgelezene krijgsknechten bemand; eenige beklommen de bovenste en middelste verdiepingen; anderen bevonden zich onder in, de gevaarlens bestormende. De stormrammen werden in beweging gebragt, en die Kruisvaarders, welke niet tot den dienst van eenige der werktuigen gebruikt wierden, werden op eenen afstand geplaatst om door hunne werpspiessen en pijlen den aanval hunner vrienden te dekken. De belegerden herstelden de bressen, en maakten hun vuur, hunne kokende olie en al de verwoestende oorlogs-behoeften gereed. Gedurende verscheidene ure zag men met eene angstige verwachting den uitslag van dit bloedig gevecht te gemoet. Omtrent den middag scheen de zaak der westelijke wereld op de rand des verderfs te staan; en de dapperste dachten dat de Hemel zijn volk verlaten had. Op het oogenblik dat alles verloren scheen, werd er op den olijfberg een Ridder gezien, zijn schitterend schild in de lucht zwaaijende, als een teeken aan de soldaten, dat zij zich zouden hereenigen en den aanval vernieuwen. *Godfried* en *Eustacius* riepen aan het leger, dat *St. George* ter hunner hulp was gekomen. De kwijnende geestdrift herleefde, en de Kruisvaarders begaven zich met hernieuwden moed naar het gevecht. Vermoeijenis en onbekwaamheid verdwenen; de afgematten en gewonden waren niet langer van de sterken en onvermoeiden te onderscheiden. De vorsten, de hoofden des legers baanden den weg, en hun voorbeeld deed de meest bevreesden van eenen wakkeren en edelen moed ontvlammen. Zelfs konde men de vrouwen niet beletten, zich in het gevecht te mengen;

(*Het vervolg op den kant van deze blade.*)

*** Heden verloste zeer voorspoedig van een' welgeschapen DOCHTER, mijne zeer geliefde Echtgenoot S. A. PRIVÉ.

LEYDEN den 30 April 1830.

J. DE. DE GEUS.

*** Zeer gevoelig aan de menigvuldige bewijzen van deelneming, zoo door mij als door mijne wederzijdsche Ouders, bij gelegenheid van het droevig afsterven mijner dierbare Echtgenoote S. A. WEBER, ondervonden: en dankbaar herdenkende de troostvolle toespraak en Christelijke bemoediging van zoo vele vrienden en goede bekenden ontvangen; betuig ik hiervoor bij deze ook uit naam mijner wederzijdsche Ouders onze hartgrondige dank.

LEYDEN den 3 Mei 1830.

H. J. RYSHOUWER.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 1 Mei 1830.

Holland,	Werkelijke Schuld	2½ pCt.	*f* 65	a 65⅛
	Rest. Uitgestelde ditto		1 15/16	a 2 1/16
	Kans-Billetten		30¾	a 31
	Stellen van uitgeloten ditto		—	a —
	Amortisatie-Syndic.	4½ pCt.	101	a 101⅛
	Domein Losrenten	3½ „	99	a 99⅛
	Handel-Maatschappij	4½ „	93⅝	a 94⅛
Frankrijk,	Inschrijving Grootb.	5 „	84	a 84⅛
	Ditto op ditto	3 „	84⅛	a 84⅜
Rusland,	bij *Hope en Comp.*	5 „	104¾	a 105⅛
	Ins. op 't Grootb.	6 „	75	a 75⅛
Pruissen,	Obl. Neg. Londen	5 „	—	a —
	ditto in Londen van 1822		—	a —
Spanje,	Obl. bij *Hope en Comp.*	5½ pCt.	81¾	a 82⅛
	Nieuwe geldl. van 1822		18⅝	a 19⅛
Oostenr.,	Obl. bij *Collen Comp.*	5 „	101⅛	a 101⅜
	ditto	4 „	96	a 96⅛
	Certificaten	2½ „	64⅝	a 65
	Nep. Metaliek	5 „	98⅜	a 98⅝
	Ditto Bank-Actien		—	a —

*** N. EN J. EN R. VAN STAPHORST, KETWICH EN VOOMBERGH, en H. STOOP, als Directeuren van het Kantoor van Administratie over de AMERICAANSCHE FONDSEN en BANK-ACTIEN, adverteeren, dat ten Kantore van de ASSOCIATIE CASSA te Amsterdam worden betaald de COUPONS van 6 Dollars, voor de 6 maanden Divident, verschenen en geweest primo Januarij I. J., met *f* 14-57½.

*** De Ondergeteekende zijne AFFAIRE in *Koffij, Thee en Kruideniers-waren*, op de Nieuwen Rijn op de hoek van de Hartesteeg, overgedaan hebbende aan de Heeren VERKOUW en STOKHUYZEN, welke gezegde Affaire op gelijke voet en wijze voor hun eigen rekening zullen continueeren, bedankt bij deze voor het eene reeks van jaren genotene vertrouwen, en recommandeert zijne opvolgers in de voortdurende protectie zijner geëerde begunstigers.

Leyden eersten Mei 1830. C. DROS.

*** De Ondergeteekenden de AFFAIRE in *Koffij, Thee* en *Kruideniers-waren* van de Heer C. DROS, op heden hebbende overgenomen, hebben de eer zich aan deszelfs begunstigers voortdurend aan te bevelen; zullende zij niets onbeproefd laten, die gunst en dat vertrouwen te blijven onderhouden, hetwelk hunne voorganger zoo lange heeft mogt genieten.

Leyden eersten Mei 1830. VERKOUW en STOKHUYZEN.

*** De Ondergeteekende, door aankoop Eigenaar zijnde van de AFFAIRE in *Tabak, Snuif, Sigaren, Koffij, Thee*, en alle *Kruideniers Waren*, genaamd *DE ZAADZAAIER*, op de Nieuwen Rijn nabij de Harrensteeg, Wijk 7 N°. 57, te Leyden; neemt de vrijheid, zijne geëerde begunstigers te berigten, dat bij voornoemde Affaire, voorheen door CORNELIS OUTSHOORN gedreven, thans op zijn Naam zal voortzetten, hoopende door voortduring van begunstiging, in staat te zullen worden gebragt de vroegere *Renomme* van deze te handhaven; belovende door eene accurate en solide bediening, zich deze gunst waardig te maken.

Leyden den eersten Mei 1830. F. J. FRANCKEN.

*** C. J. TASSERON, *Pakschipper op Delft*, eene overdekte Schuit met Roef hebbende, en de drie eerste dagen van elke week vrij zijnde, beveelt zich wel in de gunst van het geëerd publiek, ter VERVOERING van GOEDEREN, naar Dorpen of Buitenplaatzen enz.; belovende eene prompte en civiele bediening.

Leyden 3den Mei 1830.

*** De Ondergeteekende berigt het geëerde publiek en zijne geëerde begunstigers, dat met den eersten Mei 1830 de WAGEN van 's morgens half acht ure op *Haarlem*, niet meer voor het Etablissement *de Zon*, op de Nieuwe Dijk te Amsterdam af zal rijden; maar dat de Wagen die 's morgens om 7 ure en 's middags 12 ure uit Amsterdam vertrekt, zal als vooren correspondeeren met de Wagen op *Leiden* en 's *Hage*.

C. D. HORSELENBERG, *Ondernemer*.

*** Een PERSOON, die na afloop zijner gewone bezigheid, nog over eenige uren daags beschikken kan, welke eene zeer nette hand schrijft, verscheidene Talen spreekt en met Kantoor-werkzaamheden bekend is, wenschte die tijd op een of andere wijze nutlig te besteden. Iemand hierop reflecteerende, adresseere zich, onder letter M, *franco*, bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, op de Breedestraat te Leyden.

*** UIT DE HAND TE KOOP, een PLAISIER-ZEIL- en VISSCH-SCHUITJE, met deszelfs toebehooren, bijna geheel nieuw. Te bevragen bij J. VAN DER SLOOT, op de Maren, Wijk N°. 1191, te Leyden.

*** VERKOOPING VAN *BOEKEN*,

op Morgen, Dingsdag den 4 Mei, en volgende dagen, ten huize van de Wed. D. DU SAAR te Leiden, van eene aanzienlijke en meerendeels fraai gebondene Verzameling van BOEKEN, in alle vakken van geleerdheid en smaak; nagelaten door wijlen den Wel-Eerw. Heer JACOBUS VAN DONGEN, in leven *Predikant* te Zierikzee; waarvan de Catalogus bij hun en alom te bekomen is. — Bij bovengemelde is ter persse en zal eerstdaags uitgegeven en alom verzonden worden: BEDENKINGEN *tegen eenen* BRIEF, gerigt aan, en *Bijdragen* tot het onderzoek naar de oorzaken, den aard en kenmerken der *Kraamvrouwen koorts*, door A. POTGIETER, *Heel- en Vroedmeester* te Leiden.

(Het vervolg en slot in het eerstvolgend Mengelwerk.)

ZEE-TIJDING.

Sedert onze laatste is in Texel binnengekomen F. Vloér en M. Hobe, van Dramme; C. Kuyt, van Ostrisoer; R. Wolff, van Bekenkoke, en A. Cras, dresen, van Nakskov.

Uitgezeild T. Rickaby, naar de Kaap der Goede Hoop; J. S. Rongens, naar Cardiff; A. Baldry, naar Ashley; J. J. de Jong en R. S. Visser, naar Londen; W. Cooper en P. Prechning, naar Hull; J. Bosse, naar Jersey en G. Wibbe, naar Arendahl.

In het Vlie binnen E. P. Dik, van Hull; J. U. Jansen, van Ostrisoer; M. Medden, van Bergen; J. Klemkruisigt, van Groningen, sprong een soldaat met naam *Estolfus* van Doornik op de bolwerken, zijn broeder *Engelbert* volgde, en *Godfried* was de derde Christen, die als overwinnaar op de vesten van Jeruzalem stond.

Te Terschelling binnen J. B. Sap, van Petersburg, G. R. Oostra, van Koningsbergen; H. Heeren en R. J. Dood, van Dantzig; J. F. Pesiet, van Stettin; M. Zeplien, van Rostock; J. C. de Lange, van Dronthem; E. Y. Post, van Odtlopen; L. Domenie, van Dronthem; H. Jacobsen, van Svendborg, en D. D. Keltze, van Kiel.

Kapt. E. Clause, van Curaçao te Amsterdam gearriveerd, rapporteert, dat hier ten Curaçao vertrokken is het schip *Diana*, Kapt. R. A. Stek, mede naar Amsterdam bestemd.

Het schip *the Perseverance*, Kapt. W. Putnam, van Antwerpen naar Bristol, op den Springer gestrand, is den 26 April weder vlot geworden en te Vlissingen ter reede gekomen.

Volgens schippers rapport, is te Dirmars op de Elve aangekomen de brik het schip *de Zeven Gebroeders*, voorheen het schip *de Zeven Charlotte*, met ongeloden, van Amsterdam naar Bremen.

De smak *de Jonge Margareta Maria*, Kapt. H. D. Haijen, van Tonningen naar Amsterdam, is den 30 April tegenwind tegenwind ter reede van Helgoland binnengekomen.

Het schip *the Boyne*, Kapt. W. Austin, van Rotterdam naar Shorcham, is den 25 April de Yarmouth binnengeloopen.

Arrivementen: Te Berbice C. Rijst en H. Wente, en te St. Thomas S. van Duyne, van Amsterdam; de zeilve laatsten 7 dito naar Curaçoa vertrokken.